

Generaldirektören

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

2010-02-05

2009/133

ANSÖKAN

**Ansökan om nätkoncession för ny 400 kV växelströmsförbindelse
Hallsberg - Östansjö – Barkeryd**

Ansökan

Affärsverket Svenska Kraftnät ansöker härmed om tillstånd att anlägga och driva en ny 400 kV växelströmsförbindelse mellan en ny station Hallsberg via en ny station Östansjö till en ny station Barkeryd. Växelströmsförbindelsen är en del i ett större projekt (SydVästlänken) och syftar till att förstärka stamnätet i denna del av landet.

Grunden för ansökan

En effektiv och integrerad elmarknad i Europa, som är ett av EU:s medel för att uppnå de klimatpolitiska målen, ställer krav på god överföringskapacitet inom och mellan länderna i Europa. Överföringsnätet i södra Sverige utgör av geografiska skäl en strategiskt viktig del när det gäller att koppla samman vatten- och vindkraftresurserna

Kopia: SvK-reg, TD, cK, cS, cN1, vN2, cKM, tofr, JaHa

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 08 475 80 00
FAX 08 475 89 50

i norra Norden med förbrukningen av el i södra Sverige samt för att möjliggöra export av energi genom kablarna till kontinenten.

SydVästlänken är ett av fem prioriterade projekt i det nordiska elsamarbetet. Det består av tre grenar med den nya stationen Barkeryd utanför Nässjö som knutpunkt. Den södra grenen syftar till att eliminera flaskhalsar i det svenska stamnätet genom att förstärka överföringskapaciteten över snitt 4 till Sydsverige. Den västra grenen syftar till att förstärka överföringskapaciteten över Haslesnittet mellan Sverige och Sydnorge. Båda dessa grenar utförs med högspänd likströmsteknik.

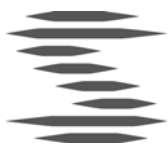
Den norra grenen – vilken är den som avses i föreliggande ansökan – syftar till att förstärka växelströmsnätet i denna del av landet och möjliggöra omhändertagande av ny elproduktion från såväl vind och biomassa som från effekthöjningar i kärnkraftverken. Utbyggnaden medför också en förbättrad driftsäkerhet i södra Sverige – ett behov som underströks av det elavbrott som drabbade Sydsverige och Själland i september 2003.

Det är inte möjligt att förstärka växelströmsnätet genom att gräva ner en likströmskabel. Av tekniska skäl är det heller inte möjligt att kablifiera en 400 kV växelströmsförbindelse över dessa sträckor. Trots önskemål härom från många remissinstanser har det således varken varit möjligt eller aktuellt för Svenska Kraftnät att överväga någonting annat än en luftledning för växelström mellan Hallsberg och Barkeryd.

Sträckning och tekniskt utförande

Den nya förbindelsen omfattar en 400 kV växelströms luftledning mellan station Hallsberg och station Östansjö, båda i Hallsbergs kommun samt mellan station Östansjö och station Barkeryd i Nässjö kommun. Sträckningen går genom Hallsbergs och Askersunds kommuner i Örebro län, genom Motala, Mjölby, Ödeshögs och Boxholms kommuner i Östergötlands län samt genom Tranås, Aneby och Nässjö kommuner i Jönköpings län. Ledningen omfattar totalt 176 km ny ledning varav 120 km uppförs i en ledningsgata för en befintlig 220 kV ledning som rivs.

Ledningens sträckning utgår från en ny station Hallsberg (punkt A i bifogad karta) i anslutning till befintlig station Hallsberg (som på sikt är tänkt att avvecklas), och går 7 km i ny sträckning till en ny station Östansjö (punkt B). Längs 4,5 km av denna sträcka går ledningen parallellt med och norr om befintlig 130 kV ledning. Lednings-

sträckningen går huvudsakligen genom skogsmark och över en nedlagd täkt. Station Östansjö ligger inom ett område som idag är skogsmark.

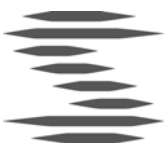
Från den nya stationen Östansjö går sträckningen söderut längs 44 km i ledningsgatan för en befintlig 220 kV ledning som rivs. Den befintliga ledningsgatan breddas med ca 10 m. Sträckningen går huvudsakligen genom skogsmark samt ett fåtal mindre jordbruksområden. På fem platser görs smärre justeringar från befintlig ledningssträckning för att uppfylla Svenska Kraftnäts magnetfältspolicy.

Vid en punkt ca 10 km norr om Motala tätort (punkt C) viker ledningen av från befintlig ledningssträckning och går längs 44 km i en ny sträckning. Norr om sjön Boren går sträckningen huvudsakligen genom skogsmark och söder om Boren i jordbruksmark med inslag av skog. Sträckningen går genom Natura 2000-området Göta kanal. Vid en punkt ca 10 km söder om Motala tätort (punkt D) övergår ledningen från den nya sträckningen till att åter följa befintlig 220 kV ledning.

Ledningssträckningen går från punkt D söderut längs en sträcka av 76 km i ledningsgatan för befintlig 220 kV ledning som rivs. Den befintliga ledningsgatan breddas med ca 10 m. Ledningssträckningen går huvudsakligen genom skogsmark och ett fåtal mindre jordbruksområden. På tio platser görs smärre avsteg från befintlig ledningssträckning för att uppfylla Svenska Kraftnäts magnetfältspolicy. Sträckningen går, liksom befintlig ledning idag, genom Natura 2000-området Bösemålen.

Vid en punkt ca 10 km norr om Nässjö tätort (punkt E) viker ledningen av från befintlig ledningssträckning och går längs 5 km i en ny sträckning genom skogsmark. En knapp kilometer av denna sträcka går parallellt med en befintlig 130 kV ledning på den västra sidan och ansluter norrifrån till den nya stationen Barkeryd (punkt F). Området för station Barkeryd är idag skogsmark och tomtmark.

Ledningen uppförs med konventionella portalstolpar. Kompaktstolpar planeras på tre platser och utöver det uppförs en särskilt designad stolptyp i det öppna landskapet vid passagen över Göta kanal. Utförligare redovisning av ledningens sträckning, utformning och miljöpåverkan återfinns i bifogad teknisk beskrivning och miljökonsekvensbeskrivning.

Samrådsprocessen och alternativ

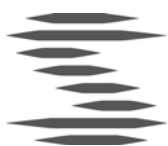
Samråd för förbindelsen har genomförts i flera steg under utarbetandet av förstudier och miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för ledningssträckningen. Berörda länsstyrelser, kommuner, statliga sektorsmyndigheter samt vissa intresseorganisationer har skriftligen fått förstudier och MKB på remiss. Därutöver har samrådsmöten hållits på flera orter. Till dessa möten har berörda markägare bjudits in genom skriftlig inbjudan. Synpunkter från samråden redovisas i bilaga 1 och 2 till bifogad MKB.

Under arbetet med förstudier och MKB har olika alternativa sträckningar för ledningen utretts. Alternativa lokaliseringar av station Östansjö i Hallsbergsområdet respektive station Barkeryd i området mellan Nässjö och Jönköping har utretts i två separata förstudier. Också passagen av Motala har utretts i en förstudie som prövat olika alternativ för den nya sträckningen förbi Motala tätort och sjön Boren. Inom ramen för förstudien för projektet Sydlänken, som föregick SydVästlänken, utreddes olika sträckningsalternativ för hela sträckan mellan Hallberg och Jönköping/Nässjöområdet på omse sidor om Vättern. Delar av denna förstudie har varit relevant för val av sträckningsalternativ för SydVästlänken på sträckan mellan Hallberg och Barkeryd. Hänsyn har tagits till inkomna synpunkter under samrådet vid justering av sträckningen.

I förstudien för Sydlänken utreddes även alternativa tekniska lösningar. I det nya projektet SydVästlänken har dock – av skäl som redovisats ovan under ”Grunden för ansökan” – någon annan teknik än växelströms luftledning aldrig varit aktuell för sträckan mellan Hallsberg och Barkeryd.

Två Natura 2000-områden berörs av ledningen, Bösemålen i Boxholms kommun och Göta kanal i Motala kommun. Alternativa sträckningar och utformningar av ledningen genom dessa områden har utretts i samband med separata Natura 2000-prövningar. Ansökan och MKB för dessa har lämnat in till länsstyrelsen i Östergötlands län. Natura 2000-MKB:erna redovisas som bilagor till bifogad MKB.

I projektet har konsekvenser för boendemiljö, landskapsbild, naturmiljö, friluftsliv, kulturmiljö och naturresurser beaktats. En närmare redovisning av påverkan på miljön redovisas i bifogad MKB.

Allmänna miljöhänsyn

Anläggningsarbetena kommer att utföras av erfarna entreprenörer som har kunskap om att utföra ovan beskrivna arbeten på ett fackmannamässigt sätt och som är väl förtrodda med arbeten av liknande slag. Arbetena kommer att utföras med bästa möjliga teknik. Sökanden har härigenom beaktat de begränsningar och försiktighetsmått som fordras för att minimera skada eller lägenhet för människors hälsa eller miljön.

Berörda fastigheter

Den planerade luftledningen kommer att beröra ca 350 fastigheter i Hallbergs, Askersunds, Motala, Mjölby, Boxholms, Ödeshögs, Tranås, Aneby och Nässjö kommuner. Vid genomförandet kommer Svenska Kraftnäts magnetfältspolicy för magnetfält vid bostäder att uppfyllas, d.v.s. inga bostäder kommer vid ledningens drifttagning att få magnetfält som överstiger 0,4 mikrottesla.

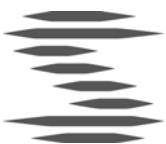
Arbetet med att teckna markupplåtelseavtal för den nya ledningen kommer att påbörjas när ledningen är färdigprojekterad. Svenska Kraftnät kommer att hålla Energimarknadsinspektionen informerad om arbetet med dessa avtal.

När beslut om koncession meddelats kommer markupplåtelseavtalen att läggas till grund för upplåtelse av ledningsrätt vid förrättning enligt ledningsrättslagen. I de fall avtal inte kan träffas kommer frågan om förtida tillträde till marken att tas upp vid förrättning.

Fastighetsförteckning över samtliga berörda fastigheter och fastighetskarta för ledningssträckningen bifogas.

Tidplan och kostnader

Enligt tidplanen kommer arbetena att påbörjas under andra hälften av 2011 och den nya ledningen beräknas komma att tas i drift under våren 2013. Kostnaden för att bygga den nya ledningen beräknas uppgå till 700 Mkr.

Övrigt

Med ansökan bifogas bilagor enligt nedan angivna förteckning. Beträffande behörighetshandlingar, organisationsplan, årsredovisning m.fl. handlingar hänvisas till handlingar i tidigare ingivna ärenden och till Svenska Kraftnäts hemsida www.svk.se. Om Energimarknadsinspektionen önskar att dessa handlingar inlämnas i original i ärendet emotses besked härom.

Beslut om denna ansökan har fattats av generaldirektör Mikael Odenberg efter föredragning av Jan Halvarson. I ärendets slutliga handläggning har även deltagit enhetschefen Ulrika Sigerud och avdelningsdirektören Ingela Hålling.

Sundbyberg, dag som ovan

Mikael Odenberg

Jan Halvarson

Bilagor

Miljökonsekvensbeskrivning för ny 400 kV ledning Hallsberg – Östansjö – Barkeryd

Strategisk miljöbedömning SydVästlänken

Teknisk beskrivning

Kopia av ansökan med bilagor enligt ovan (50 ex)

Topografisk karta, luftledning 1:50 000 (2 ex)

Inkomna samrådsyttranden (1 omgång)

Fastighetsägarförteckning (2 omgångar)

Adressetiketter till berörda fastighetsägare (2 omgångar)

Utdrag ur Miljökonsekvensbeskrivningen (350 ex)

